



# **Kristiansand 2003**

**Advokat Christian Bruusgaard**

## **Opplysningsplikt og bevisvurdering i skattesaker**

Hvordan fastsettes det faktum som skal  
legges til grunn ved ligningen?

THOMMESSEN KREFTING GREVE LUND



# INNLEDNING

- Øvelsens formål
- Selvangivelsesprinsippet, § 8-1
- Spørsmål om endringsadgang
- Spørsmål om tilleggsskatt

# Opplysningsplikt (1)

- Opplysningsplikt om andres forhold, Kapittel 6
- Opplysningsplikt om egne forhold
  - Utgangspunkt, § 4-1
  - Selvangivelsesplikt, § 4-2 flg
  - Pliktige vedlegg, § 4-4
    - Plikt til å gi andre opplysninger med s/a?

# Opplysningsplikt (2)

- Opplysninger på særskilt oppfordring, § 4-8
  - Gjelder selvangivelsespliktige
  - Nærmere angitt forhold
  - Av betydning for kontroll av hans skatteplikt

# Opplysningsplikt (3)

- Opplysninger den skattepliktige ikke selv har
  - Plikten gjelder om egne forhold
  - Som lett kan skaffes, § 4-8, 2. pkt
  - Som finnes i konsernet, Baker Hughes
  - Særlig om armlengdesinformasjon

# Opplysningsplikt (4)

- Særlig om bokettersyn
  - Hvem
  - Hva
  - Utenlandsk eie vs eid
  - Forskriften:
    - Legitimasjon
    - Pålegg og klage
    - Rapport
    - Tilbakelevering

# Brudd på opplysningsplikten

- Endringsadgang, kapittel 9
- Tap av klagerett, § 9-2 nr 7
- Straff, kapittel 12: "Uriktige eller ufullstendige opplysninger"
- Tvangsmulkt, § 10-6
- Tilleggsskatt

# Faktum – fri bevisbedømmelse

---

- Forklaring av begrep
- Ligningsloven § 8-1



# Faktum - bevisbyrde

- Bevisbyrde er et vesentlig overvurdert spørsmål
- Gjelder bare der hvor det ikke kan etableres sannsynlighetsovervekt for noe alternativ
- Hvem har bevisbyrden?
- Unntakssituasjoner:
  - Tilleggsskatt: Strafferettslig beviskrav?
  - Annet?

# Særlig om skjønn

- Avgrensing mot skjønnsligning i § 8-2
- Hva er skjønn
- Vilkår for skjønn, verdier, mengder, fordeling
- Skjønn mot skjønn, "finner grunn til det"
- Skjønnsutøvelsen
  - Riktig faktum
  - Fullstendig
  - Tema

# Domsstolene – faktum

---

- Prøver faktum:
  - Bevisvurdering
  - Bevisvurderingsprinsipper
  - Prøve alle sider ved faktum
- Særlig om prøving av skjønn

# Domstolene – nye bevis

- Rettens oppgave er å prøve, ikke ligne
- Hovedregel: Ikke nye bevis (?)
- Unntak:
  - Alm erfaringssetninger
  - Hadde ikke oppfordring tidligere
  - Uholdbare slutninger

# Domstolene – nytt rettslig grunnlag

- Situasjoner hvor det foreligger et alternativt rettslig grunnlag for ligningen.
- Eksempler:
  - Hydrosaken
  - Amocosaken
- Bør det gis subsidære begrunnelser ?

# Eksempel: § 13-1

## *Interessefellesskap*

- (1) Det kan foretas fastsettelse ved skjønn hvis skattyters formue eller inntekt er redusert på grunn av direkte eller indirekte interessefellesskap med annen person ...
- (2) Er den andre personen ... bosatt eller hjemmehørende i utlandet og det er grunn til å anta at formuen eller inntekten er redusert, skal reduksjonen anses for å være en følge av interessefellesskapet med mindre skattyteren godtgjør at det ikke er tilfelle.
- (3) Ved skjønn skal formue eller inntekt fastsettes som om interessefellesskap ikke hadde foreligget.

# Oppsummering

---